

Čertova zed': kterak sedlák sázku vyhrál a svou duši zachránil

18. 06. 2020 15:45

Bylo nebylo. Kdysi se jeden čert vsadil se sedlákem ze Zábrdí o jeho duši, že od setmění do kuropění postaví zed' z Ještědu až po Bezděz. Dal se do práce, a když už bylo téměř jisté, že sedlák prohraje, hodinu před kuropěním na smrt vyděšený sám zakokrhal, a vzbudil tak všechny blízké kohouty, kteří se k němu přidali.

Tak praví pověst o vzniku Čertovy zdi, národní přírodní památky, která leží asi čtyři kilometry západně od Českého Dubu. Odborníci však o jejím zrodu hovoří jinak: „V druhohorních pískovcích české křídové pánve vznikly tektonickými pochody ve třetihorách trhliny, které byly následně vyplněny magmatem. Po utuhnutí se vytvořila žíla čedičové horniny, melilitického olivinického nefelinitu, která byla postupným zvětráváním vypreparována z okolních pískovců.“

Nezbývá proto, než se vydat na cestu do Podještědí a zjistit, jak je to doopravdy. „Českodubsko je krásný kraj se spoustou lesních a polních cest, kde se dá podniknout dlouhá řada výletů,“ uvedla Květa Vinklátová, radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Původně Byla Čertova zed' opravdovou zdí, složenou z vodorovně uložených čedičových sloupků o šíři dva až tři metry, výšce až 20 metrů a o celkové délce neuvěřitelných 28 kilometrů. Zed' se táhla od Mazovy horky na úpatí Ještědu až po Bělou pod Bezdězem. Čedičová žíla bývala svojí výškou a délkou tak mocná, že pro její překonání bylo nezbytné ji na řadě míst prorazit, a to i tunely.

Později však byla velká část zdi rozebrána a rozdrcena na štěrk, celé sloupky byly užívány jako patníky. Na mnohých místech jsou dodnes patrné i hluboké příkopy po těžebním čediči. Přes letité snahy o ochranu tohoto unikátu byla těžba definitivně ukončena až po roce 1931. Dnes je chráněn poslední zbytek Čertovy zdi včetně těžebních jam v délce několika málo stovek metrů.

Kam ještě vyrazit na výlet nebo za zajímavou událostí? Tipy, přehledy akcí, možnosti ubytování a další zajímavosti se nalézají na webu www.liberecky-kraj.cz, na YouTube prostřednictvím

kanálu Region Liberec nebo na facebookové stránce Liberecký kraj — cestou necestou. Zážitky pak lze sdílet na Instagramu pod hashtagem #regionliberec.